

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (ECONOMICS)
EXAMINATION: MAY – 2026
SECOND SEMESTER

Subject: Economics of Indian Agriculture (ECOMJE-201)

Date: 12/05/2026

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

1. Explain the causes and consequences of low Agricultural productivity in India.
2. Explain the role of agriculture sector in rural development
3. Evaluate the effectiveness of agricultural price policy in India.
4. Explain the role of agriculture marketing in the development of Indian agriculture.
5. Explain the concept of the white revolution in India and its impact of dairy farming.
6. Discusses the importance in the economy of Maharashtra.

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

1. Examine the need and limitation of land reforms in India.
2. Explain the concept of Green Revolution and its impact on India Agriculture.
3. Evaluate the agriculture credit system in India and its importance for rural development.
4. Discusses the Impact of Globalization on Indian Agriculture.
5. Explain the role and importance of agriculture in India.
6. Examine the challenges faced by NABARD in implementing rural credit policies.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

१. भारतातील कमी कृषी उत्पादनक्षमतेची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.
२. ग्रामीण विकासात कृषी क्षेत्राची भूमिका स्पष्ट करा.
३. भारतातील कृषि मूल्य धोरणाची कार्यक्षमता मूल्यांकन करा.
४. भारतातील कृषीच्या विकासात कृषी विपणनाची भूमिका स्पष्ट करा.
५. भारतातील श्वेत क्रांतीची संकल्पना आणि दूध व्यवसायावर त्याचा परिणाम स्पष्ट करा.
६. महाराष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेत कृषीचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

१. भारतामधील भू-सुधारणांची गरज आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
२. हरित क्रांती म्हणजे काय? तिचा भारतीय शेतीवर झालेला परिणाम स्पष्ट करा.
३. भारतातील कृषी पतव्यवस्था व ग्रामीण विकासासाठी तिचे महत्त्व स्पष्ट करा.
४. जागतिकीकरणाचा भारतीय शेतीवर झालेला परिणाम स्पष्ट करा.
५. भारतीय अर्थव्यवस्थेमध्ये शेतीचे स्थान व महत्त्व स्पष्ट करा.
६. ग्रामीण पत धोरणांची अंमलबजावणी करताना नाबार्डसमोर उभ्या राहणाऱ्या अडचणींचा आढावा घ्या.